

24.09.2024

Ce sunt serviciile de investiții și cum acestea ne ajută să accesăm piața de capital în condiții sigure

Ce sunt serviciile de investiții și cum acestea ne ajută să accesăm piața de capital în condiții sigure

**EDUCAȚIE FINANCIARĂ
PENTRU TOȚI**

o campanie
organizată de

Banca
Națională
a Moldovei

cu suportul
financiar

USAID
DIN PARTEA POPORULUI
AMERICAN

Dezvoltarea economică și creșterea nivelului veniturilor populației determină apariția treptată a unei noi categorii de participanți pe piața financiară – investitorii. Aceștia pot fi caracterizați prin deținerea unor resurse financiare consistente și intenția de a le plasa în instrumente financiare care pot aduce un randament mai mare decât depozitele bancare, dar care pot comporta și riscuri mai mari. În funcție de tipul instrumentelor alese sau piețele pe care aceste instrumente se tranzacționează, investitorii interacționează cu o serie de participanți care oferă servicii de investiții. Prin urmare, fie că ne referim la valori mobiliare (acțiuni și obligațiuni) sau instrumente financiare derivate, în cadrul realizării investiției putem apela la servicii de investiții, iar înțelegerea acestora este importantă pentru a ne proteja de servicii frauduloase.

Tipuri de servicii de investiții

Atât serviciile de investiții, cât și activitatea prestatorilor acestor servicii, sunt supuse unor reglementări și supravegheri stricte din partea autorităților. În Republica Moldova, participanții pieței de capital sunt autorizați de către Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF), care reglementează respectiv serviciile de investiții. Cadrul legal de activitate este reprezentat de Legea 171/2012 privind piața de capital. Astfel, entitățile care oferă servicii de investiții sunt societățile de investiții cunoscute și sub denumirea de brokeri. Din perspectiva investitorilor, conform termenilor legali, principalele servicii care pot fi oferite de societățile de investiții sunt:

- primirea și transmiterea ordinelor privind unul sau mai multe instrumente financiare;
- executarea ordinelor privind instrumentele financiare în numele clienților;
- managementul portofoliului;
- consultanța de investiții.

Suplimentar, societățile de investiții pot presta serviciile referitoare la tranzacțiile cu instrumente financiare, cum ar fi custodia activelor, schimbul valutar sau acordarea de credite pentru a permite efectuarea unei tranzacții. De asemenea, din perspectiva emitenților de instrumente financiare, societățile de investiții pot presta servicii, precum intermedierea subscrierii instrumentelor financiare sau diferite tipuri de consultanță specializată, acordată societăților pe acțiuni privind structura capitalului, strategia industrială, servicii referitoare la fuziuni și achiziții etc.

Evaluarea clientului – un element de protecție

Prestarea serviciilor de investiții poate fi refuzată în cazul în care investitorul nu are cunoștințele și experiența necesară interacțiunii cu instrumentele financiare sau, în general, nu înțelege riscurile pe care le comportă instrumentele și piețele financiare. Astfel, prestatorii de servicii de investiții sunt obligați să-și evalueze atent clienții înainte de a le presta un anumit serviciu. De obicei, clientului i se cere să completeze un chestionar, fiindu-i evaluate cunoștințele și experiența, situația financiară, toleranța la risc, necesarul de lichiditate, obiectivele financiare și capacitatea de a suporta pierderi în raport cu instrumentele financiare și tranzacțiile ce urmează a fi realizate. În baza rezultatelor, prestatorul de servicii de investiții trebuie să determine profilul clientului și să evalueze dacă acesta este pe deplin conștient și pregătit să-și asume diferite riscuri pe care le comportă instrumentele financiare. Evaluarea oportunității și adecvării sunt două concepte pe larg întâlnite atunci când un investitor vrea să realizeze o tranzacție cu instrumente financiare.

- Oportunitatea semnifică nivelul de pregătire a unui client de a interacționa cu piața de capital. O persoană poate să nu fie pregătită pentru a investi în instrumente financiare pentru că nu este gata să suporte nici o scădere a valorii investiției, respectiv nu poate să-și asume niciun risc. În acest caz, investitorul nu poate deveni client pe piața de capital, pentru el fiind oportună investirea în instrumente fără risc, cum ar fi depozitele bancare.
- Adecvarea se referă la un anumit tip de instrumente financiare care corespund sau nu profilului clientului. Instrumentele financiare sunt foarte diferite din perspectiva riscului și a lichidității, de aceea unele pot fi adecvate profilului clientului, iar altele nu.

Prin urmare, evaluarea are rolul de a proteja clientul, pentru ca acesta să interacționeze cu piața de capital atunci când este pregătit și să utilizeze acele instrumente care sunt adecvate profilului individual.

Serviciile de investiții pe înțelesul tuturor

Accesul la instrumentele financiare presupune interacțiunea investitorului cu servicii prestate de un intermediar - cunoscut și sub denumirea de broker. Acesta oferă investitorului accesul la o piață de tranzacționare a instrumentelor financiare sau, altfel spus, la o bursă. Calea parcursă de investitor pentru a intra în posesia unui instrument financiar poate fi diferită, în funcție de cunoștințele și capacitățile acestuia de a acționa pe piața de capital. Oricum, orice serviciu de investiții se oferă începând de la semnarea unui contract de prestare a serviciilor de investiții cu un broker și deschiderea unui cont de brokeraj. Contul de brokeraj este un cont individual al clientului destinat depozitării banilor, iar după executarea tranzacției – a instrumentelor financiare (custodia activelor) și, invers, după ce au fost vândute instrumentele financiare, în contul de brokeraj intră banii anterior investiți și venitul câștigat.

Tipurile de servicii de investiții

- Servicii de tranzacționare (primirea, transmiterea și executarea ordinelor) – atunci când investitorul are abilitățile necesare de a determina care instrumente financiare îi sunt potrivite, acesta are posibilitatea de a tranzacționa în mod individual. Astfel, are nevoie de un broker care să-i poată oferi accesul la instrumentele dorite. În baza unui contract de prestare a serviciilor de intermediere/brokeraj, clientul transmite ordine de cumpărare sau vânzare către broker, care le execută în numele clientului. Serviciile respective sunt prestate la inițiativa clientului, brokerul este doar cel care

- execută ordinul și încasează un comision de tranzacționare. Astfel, întreaga responsabilitate este a clientului.
- Consultanța de investiții – atunci când investitorul consideră că nu are abilitățile și competențele necesare identificării instrumentelor financiare potrivite situației individuale și nici timpul necesar pentru a transmite ordinea către broker, acesta poate delega anumite acțiuni unui alt participant. Spre exemplu, consultantul de investiții poate fi acela care determină profilul de risc al unui investitor și recomandă care instrumente financiare să fie cumpărate, deținute sau vândute. Serviciul de consultanță de investiții este unul destul de complex și poate fi realizat doar de persoane care au pregătire în domeniu după o bună înțelegere a situației individuale a clientului.
 - Managementul portofoliului - suplimentar, consultanța de investiții mai poate fi completată și cu serviciul de management de portofoliu. Acest serviciu presupune administrarea contului individual de către un profesionist în baza unui comision, urmărind cel mai bun interes al clientului (interes fiduciar). Managementul portofoliului presupune obținerea unor informații relevante despre client, astfel încât managerul de portofoliu să poată lua deciziile investiționale potrivite în numele clienților, în special, care corespund toleranței lor la risc și capacității de a suporta pierderi.

Cum alegem serviciile de investiții

După cum s-a menționat mai sus, serviciile de investiții sunt reglementate cu atenție de autorități în scopul protejării investitorilor. În acest sens, CNPF, având mandatul de protecție a investitorilor în Republica Moldova, reglementează piața de capital și urmărește, ca serviciile de investiții să fie prestate corect. Cu toate acestea, mandatul de supraveghere al CNPF se extinde doar asupra pieței de capital din Moldova, respectiv asupra Bursei de valori a Moldovei - operatorul pieței, emitenților de instrumente financiare din țară și al intermediarilor naționali care sunt societățile de investiții. Atunci când un investitor din Moldova investește pe o piață de capital externă (de ex., bursa de valori de la București sau cea de la Londra, sau New York) serviciile de investiții aferente acestor piețe cad sub incidența reglementărilor statelor respective.

Totodată, la efectuarea plăților pentru cumpărarea instrumentelor financiare străine de către persoanele fizice rezidente, trebuie să știm că, potrivit legislației valutare, dacă suma operațiunii depășește 10 000 euro sau instrumentele financiare nu sunt emise de organizațiile internaționale, operațiunea în cauză este supusă autorizării prealabile din partea BNM.

Foarte multe state ale lumii nu reglementează piața forex sau cea de cryptomonede, respectiv serviciile de investiții aferente tranzacțiilor cu aceste instrumente financiare sunt pe contul clientului. La fel și în țara noastră, platformele de tranzacționare cu instrumente forex sau crypto nu sunt reglementate și supravegheate de nici o autoritate. Astfel, clienții nu au posibilitatea să-și revendice drepturile atunci când consideră că acestea le-au fost încălcate.

Recent CNPF a constatat creșterea numărului sesizărilor de oferte dubioase din partea unor companii care declară că dețin licență de a activa pe piața de capital locală¹. Este important de menționat faptul că cei care oferă servicii de investiții pe teritoriul Republicii Moldova, în mod obligatoriu, trebuie să dețină actul permisiv eliberat de către CNPF, în calitate de autoritate competentă. Lista acestora poate fi consultată pe pagina web oficială a CNPF:

<https://www.cnpf.md/ro/registrele-actelor-permislive-6412.html> ^[1].

Tags

[Ce sunt serviciile de investiții](#) ^[2]

[cum acestea ne ajută să accesăm piața de capital în condiții sigure](#) ^[3]

[educație financiară pentru toți](#) ^[4]

[campania de educatie financiara](#) ^[5]

[campanie de educație financiară](#) ^[6]

[campania de educatie financiar](#) ^[7]

[Educație financiară pentru toți](#) ^[8]

[Educația financiară pentru toți](#) ^[9]

Source URL:

<http://bnm.md/en/node/67371>

Related links:

[1] <https://www.cnpf.md/ro/registrele-actelor-permislive-6412.html> [2] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=Ce sunt](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Ce%20sunt)

[serviciile de investiții \[3\] http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=cum aceste ne ajută să accesăm piața de capital în condiții sigure](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=cum%20acestea%20ne%20ajut%C3%A2%20s%C3%A1%20acces%C3%A1m%20pia%C5%A7a%20de%20capital%20%C4%82n%20condi%C5%A7ii%20sigure) [4] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=educație financiară pentru toți](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=educa%C5%A7ie%20financiar%C3%A1%20pentru%20to%C5%A7i) [5] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=campania de educatie financiara](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=campania%20de%20educatie%20financiara) [6] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=campanie de educație financiară](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=campanie%20de%20educa%C5%A7ie%20financiar%C3%A1) [7] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=campania de educatie financiar](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=campania%20de%20educatie%20financiar) [8] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=Educație financiară pentru toți](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Educa%C5%A7ie%20financiar%C3%A1%20pentru%20to%C5%A7i) [9] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=Educația financară pentru toți](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Educa%C5%A7ia%20financiar%C3%A1%20pentru%20to%C5%A7i)